

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
медичної частини № 64 філії Державної установи «Центр охорони
здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у
Полтавській області**

15.10.2025

м. Полтава, 2025

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 15.10.2025 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування медичної частини № 64 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Полтавській області (далі – медична частина, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ у складі:

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Герасименко Максим Петрович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Яковенко Віра Сергіївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Медична частина № 64 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Полтавській області знаходиться за адресою: вулиця Старокотелевська, 6, м. Полтава, Полтавський район, Полтавська область.

Медична частина розташована на території Державної установи «Полтавська виправна колонія (№ 64)» (далі – установа) та здійснює медичний контроль за станом здоров'я та надання медичної допомоги особам, які тримаються в установі.

Планове наповнення установи становить 685 осіб. На день відвідування в установі виконання покарань утримувалось 340 засуджених осіб.

Керівництво: **Оленич Павло Павлович** – завідувач медичної частини.

Медична частина має ліцензію на медичну практику за спеціальностями: організація з управління охороною здоров'я, стоматологія, терапія, рентгенологія, психіатрія; за спеціальностями молодших спеціалістів з медичною освітою: лікувальна справа, сестринська справа, рентгенологія, лабораторна справа (клініка).

Штатна чисельність персоналу закладу складається із 14 посад, в тому числі: завідувач медичної частини-лікар – 1,0 шт.одн., лікар-психіатр – 0,5 шт.одн., лікар-стоматолог – 1,0 шт.одн., лікар загальної практики-сімейний лікар – 1,0 шт. одн., фармацевт – 1,0 шт.одн., фельдшер – 4 шт.одн., сестра медична зі стоматології – 0,5 шт.одн., сестра медична стаціонару – 1,0 шт.одн., сестра

медична – 1,0 шт.одн., молодша медична сестра – 1,5 шт.одн., лаборант – 0,25 шт.одн., рентгенлаборант – 0,25 шт.одн., дезінфектор – 0,5 шт.одн.

Вакантними залишаються посади: дезінфектора 0,5 шт.одн., лікаря-психіатра – 0,5 шт.одн., лаборанта – 0,75 шт.одн., фельдшера – 2,0 шт.одн.

Під час відвідування група НПМ безперешкодно оглянула приміщення закладу, ознайомилась з умовами організації надання медичної допомоги засудженим та ув'язненим особам, провела конфіденційні бесіди з пацієнтами, яким надається медична допомога.

У складі медичної частини наявні: кабінет завідувача медичної частини, кабінет прийому лікарів, кабінет лікаря-стоматолога, клініко-діагностична лабораторія, кабінет для проведення рентгенологічних досліджень, приміщення для зберігання лікарських засобів, палати для перебування пацієнтів із соматичними захворюваннями (кількість палат – 6), інфекційний ізолятор (2 палати розраховані на 3 осіб, наявні приміщення для санітарно-гігієнічних процедур (душ, туалет) в кожній палаті). У закладі наявний окремий вихід на прогулянковий дворик.

У медичній частині наявне відповідне медичне обладнання: ЕКГ апарат, автоматичний зовнішній дефібрилятор, рентгенофлюорографічний апарат та флюорограф – цифрові 2 окремих апарати.

На день відвідування на медичному обслуговуванні перебувало 340 осіб.

У медичній частині організовано доступ осіб, позбавлених волі, до медичної частини цілодобово. Наявні журнали попереднього запису на амбулаторний прийом у медичній частині, що знаходяться у відділеннях соціально психологічної служби.

В установі відбувають покарання 24 особи з інвалідністю: II група інвалідності – 2 особи, III група інвалідності – 22 особи. Протягом 2025 року проведено оцінювання повсякденного функціонування експертною командою 5 особам. У всіх осіб з інвалідністю наявні індивідуальні програми реабілітації.

На день відвідування на обліку у медичній частині перебувало 13 пацієнтів з підтвердженим діагнозом вірусу імунодефіциту людини (далі – ВІЛ). Усі пацієнти отримують антиретровірусну терапію (далі – АРТ) за 5 схемами лікування за рахунок коштів Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» (далі – ДУ «ЦОЗ ДКВС України»).

У 2025 році на ВІЛ обстежено за допомогою швидких тестів (далі – cito-test) 611 осіб, здійснено забір крові на імуноферментний аналіз (ІФА) 1 особі, проведено імунологічне обстеження (CD4 клітини) 17 особам та проведено 14 обстежень на вірусологічне навантаження. Наявний наказ про призначення відповідальних медичних працівників за здійснення заходів з протидії ВІЛ-інфекції серед осіб позбавлених волі.

«Контрольна карта диспансерного нагляду за ВІЛ-інфікованою особою» № 030-5/о в наявності на всіх ВІЛ-інфікованих осіб в електронному вигляді у медичній інформаційній системі «ВІЛ-інфекція в Україні» (далі – МІС ВІЛ).

Медична частина забезпечена двомісячним запасом лікарських засобів для проведення АРТ 13 особам, які її отримують і звільняються з установи виконання покарань.

Медичним персоналом проводиться обстеження на наявність вірусного гепатиту С (далі – ВГС) швидкими тестами.

У 2025 році проведено 559 обстежень на виявлення хронічного вірусного гепатиту С (далі – ВГС) за допомогою cito-test, із них виявлено 1 позитивний випадок. Після проведення додаткового обстеження методом полімеразної ланцюгової реакції діагноз ВГС встановлений 1 пацієнту, який під час відвідування групи НПМ отримував відповідне лікування.

На час відвідування в установі перебуває 15 пацієнтів з підтвердженим діагнозом ВГС, із них 1 особа отримала противірусне лікування. Підтверджений діагноз вірусний гепатит В мають 8 засуджених осіб.

Лікування проводиться за рахунок коштів державного бюджету.

У 2025 році проведено 501 рентгенологічне обстеження для виявлення пацієнтів з діагнозом туберкульоз (далі – Тб (+)). Кількість пацієнтів у яких підтверджено діагноз туберкульоз – 2 особи. Зазначеним пацієнтам проводиться протирецидивне лікування протягом 2-х років.

Для діагностики туберкульозу проводяться наступні методи обстеження: рентгенографія, мікроскопія мокротиння. Функціонує пункт збору мокроти в медичній частині, обладнаний відповідно до вимог чинного законодавства.

З 1 січня 2025 року проведена молекулярно-генетична діагностика за допомогою апарату GeneXpert 36 особам впродовж доби після підозри наявності діагноза Тб (+) в лабораторії міської медичної частини № 23 ДУ філії «ЦОЗ ДКВС України» у Полтавській області.

У медичній частині наявний наказ про створення комісії з інфекційного контролю за туберкульозом, проведені відповідні заходи інфекційного контролю, негайно здійснюється невідкладна ізоляція пацієнтів з підозрою на туберкульоз до уточнення діагнозу, а саме: терміново, після підозри, пацієнта переводять до стаціонарної палати медичної частини для госпіталізації та лікування.

Амбулаторну допомогу з 01 січня 2025 року надано 13301 особі, середнє число амбулаторних відвідувань за день 41 особа. Стаціонарно отримали відповідне лікування 223 особи, в закладах охорони здоров'я ЦОЗ ДКВС проліковано – 116 засуджених та комунальних закладах охорони здоров'я – 14 засуджених, яким була надана невідкладна медична допомога (ургентно).

На обліку у лікаря сімейної медицини перебуває 181 особа, у лікаря-психіатра 38 осіб. Медичні дані пацієнтів вносяться в єдину інформаційну систему для закладів охорони здоров'я «HELSI».

При необхідності проведення додаткових обстежень або лікування, засуджені та ув'язнені особи мають можливість отримати медичну консультацію та допомогу у закладах охорони здоров'я різних форм власності.

Філією Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Полтавській області укладено договір із Товариством з обмеженою відповідальністю «УТІЛЬВТОРПРОМ» від 24.03.2025 № 12193-2025/КК, про надання послуг з управління небезпечними відходами.

Під час відвідування групою НППМ вивчено медичну документацію.

У ході вибіркової перевірки встановлено, що протерміновані лікарські засоби відсутні.

Лікарські засоби отримані від родичів зберігаються у медичній частині в окремій шафі.

Наявні карти обліку лікарських засобів та їх аналогів, виробів медичного призначення і технічних та інших засобів реабілітації, отриманих від родичів та інших осіб. В медичній документації (медична карта амбулаторного хворого № 025/о або медична карта стаціонарного хворого № 003/о) наявні заяви від родичів засуджених або інших осіб про передачу лікарських засобів, виробів медичного призначення і технічних та інших засобів реабілітації за умови їх призначення лікарем та погодження з завідувачем медичної частини з підписом особи позбавленої волі про ознайомлення.

Дезінфекція проводиться відповідно до затверджених графіків прибирань та режиму кварцування приміщень, ведуться журнали прибирань та обліку роботи кварцових ламп.

Первинний огляд проводить лікар та/або черговий фельдшер по прибутті в установу ув'язнених та засуджених осіб. Повне медичне обстеження проводиться протягом 14 діб в дільниці карантину.

Профілактичні огляди здійснюються один раз у 6 місяців для пацієнтів із соматичними захворюваннями, раз у 3 місяці для пацієнтів із кардіологічними захворюваннями, всі інші спеціалісти проводять огляд відповідно до графіку за потреби.

Наявний журнал обліку результатів проходження профілактичного медичного огляду, журнал ведеться відповідно до встановлених вимог чинного законодавства.

Проводяться обов'язкові попередні та профілактичні медичні огляди засудженим, які працюють на об'єктах харчування, пральні, лазні, кімнатах для тривалих побачень, дільницях розведення і вирощування тварин відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 № 559 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок».

В установі проводиться тілесний огляд осіб, позбавлених волі під час відвідування лазні. Ведеться журнал обліку проведення тілесних оглядів у лазні установи.

У приміщенні медичної частини наявне гаряче водопостачання, ув'язнені та засуджені особи мають вільний доступ до питної води, наявні санітарно-гігієнічні приміщення із зоною для душа та прання речей.

Попередні зауваження.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ 18.07.2023 було виявлено:

у медичній частині не впроваджена замісна підтримувальна терапія для осіб із психічними та поведінковими розладами, спричиненими вживанням психоактивних речовин;

неналежне ведення журналів (відсутня дата заповнення/внесення запису);

порушення Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, протипожежна система не облаштована належним чином, зокрема, відсутні датчики диму;

порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2 - 17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення»;

медична частина не забезпечена у достатній кількості твердим інвентарем;

потребує оновлення м'який інвентар у палатах медичної частини, оскільки постільна білизна, матраци, подушки зношені та потребують заміни;

відсутня можливість забезпечити особам з інвалідністю проходження призначених реабілітаційних процедур, що порушує право осіб з інвалідністю на реабілітацію.

У ході відвідування встановлено, що рекомендації надані за результатом попереднього відвідування виконані частково.

Разом з тим під час відвідування виявлені недоліки у роботі закладу, які призводять до порушення прав пацієнтів.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. У медичній частині установи не організовано проведення замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ) для осіб, які мають психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин. Як наслідок особи, що перебувають в установі та потребують відповідної медичної допомоги, позбавлені можливості отримувати ЗПТ.

Європейський комітет з питань запобігання катуванням, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – ЄКПТ) у своїй доповіді до Уряду України за результатами візиту з 16 по 27 жовтня 2023 року зазначив, що потрапляння до пенітенціарної установи повинно бути можливістю для вирішення проблем, пов'язаних із наркотиками, і тому відповідна медична допомога має бути надана всім зацікавленим особам. В усіх установах повинно бути доступне відповідне медичне обслуговування.

2. Під час вивчення медичної документації встановлено, що у медичних картках до форми первинної облікової документації № 511/о «Довідка про

фіксацію тілесних ушкоджень» (далі – Довідка), затвердженої наказом МОЗ від 02.02.2024 № 186 не додаються фотографії наявних тілесних ушкоджень.

ЄКПТ у доповіді за наслідками візиту до України у 2023 році зазначає, щоб будь-які травматичні ушкодження, виявлені під час медичного огляду, детально фотографувалися, а фотографії разом зі схемами тіла зберігалися в індивідуальній медичній картці особи.

3. У порушення Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом від 30.12.2014 № 1417, протипожежна система не облаштована належним чином, зокрема, відсутні датчики диму.

4. У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2 - 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», медична частина не пристосована для утримання маломобільних осіб (стаціонарні палати розташовані на 2 поверсі будівлі у приміщенні, де відсутні пандуси, поручні, підйомники та інші інтелектуальні пристосування).

5. У порушення вимог ч.5 п.7. розділу XXII. Матеріально-побутове забезпечення та медичне обслуговування засуджених Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 28.08.2018 року № 1010/32462 засуджені, які перебувають на стаціонарному лікуванні у медичній частині не забезпечуються постільними речами за встановленими нормами за рахунок кошторису на утримання місць позбавлення волі – постільна білизна, матраци, подушки зношені та потребують заміни.

6. У порушення вимог Норми забезпечення меблями, інвентарем і предметами господарчого призначення лікувального закладу, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 27 липня 2012 року № 1118/5 «Про затвердження Порядку забезпечення, обліку та експлуатації меблів, інвентарю і предметів господарчого призначення та норм їх забезпечення і експлуатації в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби України» медична частина не забезпечена твердим інвентарем у достатній кількості.

7. Палати-камери у стаціонарі потребують проведення поточних ремонтних робіт з метою забезпечення належних умов перебування засуджених. Зокрема, палата-камера 5 потребує заміни покриття підлоги та фарбування стін. У палаті-камері 6 розпочато капітальний ремонт, проте через брак коштів – ремонт не завершено.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Полтавській області забезпечити:

належне ведення медичної документації відповідно до вимог;
можливість отримання замісної підтримувальної терапії;

виконання вимог Державних будівельних норм України В.2.2 - 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»;
протипожежну систему відповідно до вимог законодавства;
медичну частину усім необхідним твердим та м'яким інвентарем,
відповідно до вимог;
проведення/завершення ремонтних робіт у палатах-камерах.

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото до звіту.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Лариса Кармазин-Денисенко

Фото до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

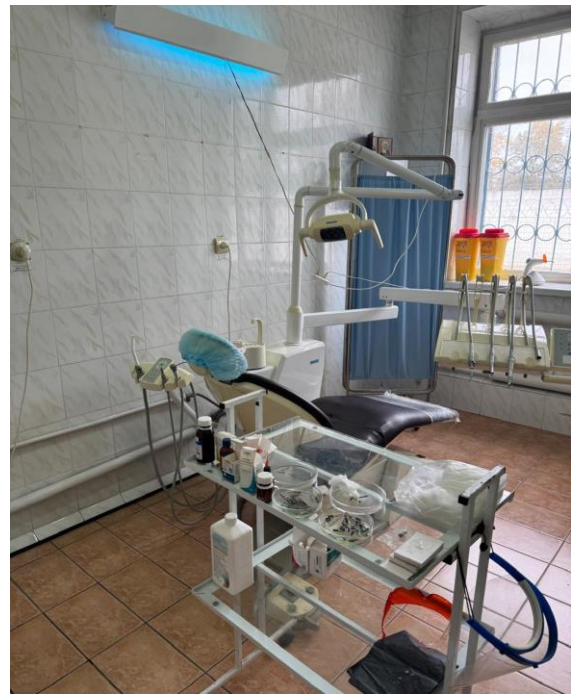
Фото 4

Φοτο 5

Φοτο 6

Φοτο 7

Φοτο 8

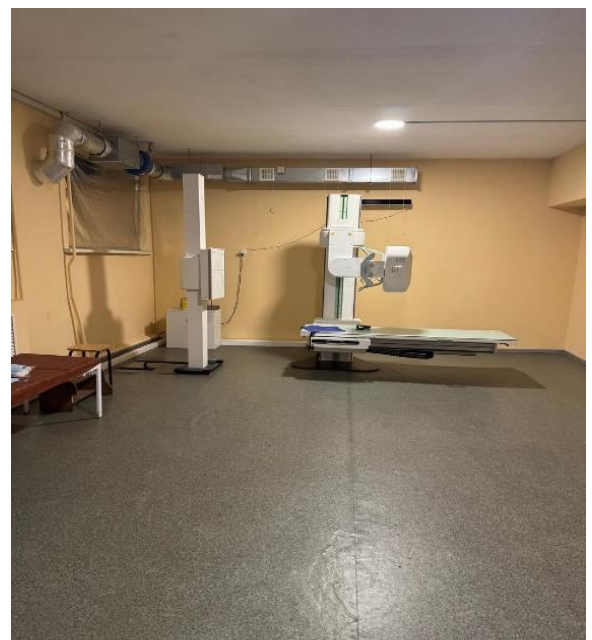

Фото 9

Фото 10

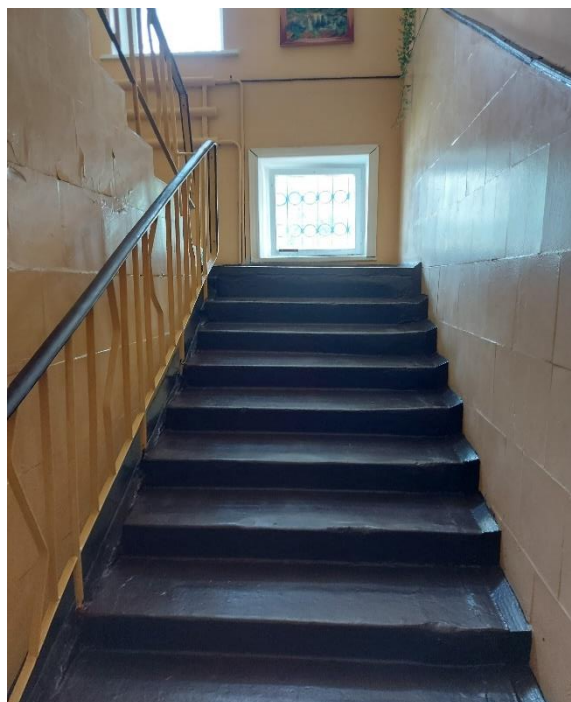

Фото 11

фото 12

Фото 13

Фото 14

Фото 15

Фото 16

